

## POSTANOWIENIE

Dnia 5 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriło (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku C. S.A.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W.

z udziałem zainteresowanych: A.R., Firmy Handlowo Usługowej W. z siedzibą w P.

o podstawę wymiaru składek ,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 5 października 2017 r.,

zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 22 lutego 2017 r., sygn. akt III AUa (...),

**oddala zażalenie.**

### UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 października 2016 r. Sąd Apelacyjny w (...) zmienił wyrok Sądu Okręgowego w W. z 28 stycznia 2016 r. w ten sposób, że oddalił odwołanie C. S.A. (dalej jako wnioskodawca) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W., ustalającej, że podstawa wymiaru i składka na ubezpieczenie zdrowotne ubezpieczonej A.R. z tytułu wykonywania pracy na podstawie umów zlecenia u wnioskodawcy wynosi „0”.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wniósł wnioskodawca, określając wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 1.374 zł.

Postanowieniem z dnia 22 lutego 2017 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną, działając na podstawie art. 398<sup>6</sup> § 2 w związku z art. 398<sup>2</sup> § 1 k.p.c.

W ocenie Sądu odwoławczego, skoro przedmiotem sprawy nie było podleganie ubezpieczeniom zdrowotnym, ale była nią kwestia uwzględnienia przychodu uzyskanego przez ubezpieczoną z tytułu umowy zlecenia w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne u swojego pracodawcy - Firmy Handlowo-Uslugowej „W.” z siedzibą w P.- na podstawie art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 993 ze zm., dalej jako ustawa systemowa), to wartością przedmiotu zaskarżenia jest różnica pomiędzy sumą składek z umów cywilnoprawnych przypisanych w decyzji organu rentowego a składkami wynikającymi z deklaracji płatnika. Tak rozumiana wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż 10.000 zł.

W zażaleniu na powyższe postanowienie wnioskodawca wniósł o jego uchylenie i zarzucił naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie: 1) art. 398<sup>2</sup> § 1 k.p.c. przez odrzucenie skargi kasacyjnej jako niedopuszczalnej ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia, podczas gdy została ona złożona w sprawach, w których skarga kasacyjna jest dopuszczalna niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia; 2) art. 398<sup>6</sup> § 2 k.p.c. przez jego zastosowanie, mimo że nie zachodziły okoliczności uzasadniające jego zastosowanie i odrzucenie skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest niezasadne.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażano pogląd, że w sprawie określonej jako „o składki na ubezpieczenie zdrowotne”, w której organ rentowy ustalił „zerową” podstawę i wymiar składek na ubezpieczenie zdrowotne z uwagi na niepodleganie danej osoby ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu umów cywilnoprawnych zawartych z osobą trzecią, na podstawie których osoba ta wykonywała pracę na rzecz swojego pracodawcy (art. 8 ust. 2a ustawy systemowej), w istocie spór dotyczy podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu. W tym stanowisku podkreślano, że ubezpieczenie zdrowotne ma charakter ubezpieczenia społecznego, bowiem ubezpieczenie to jest rodzajem ubezpieczenia społecznego, zaś jego odrębność wynika przede wszystkim z faktu odmiennego

przedmiotu ochrony oraz odrębności organizacyjnej. W rezultacie Sąd Najwyższy przyjmował, że - stosownie do art. 398<sup>2</sup> § 1 zdanie drugie k.p.c. - sprawa o objęcie obowiązkiem tego ubezpieczenia jest sprawą, w której skarga kasacyjna przysługuje bez względu na wartość przedmiotu zaskarżenia (por. postanowienia z dnia 19 lutego 2013 r., II UZ 129/12, LEX nr 1427732; z dnia 14 maja 2013 r., II UZ 19/13, LEX nr 1427734; z dnia 6 czerwca 2013 r., II UZ 39/13, LEX nr 1331303; z dnia 17 maja 2013 r., II UZ 21/13, LEX nr 1619028; z dnia 17 maja 2013 r., II UZ 22/13, LEX nr 1619029; z dnia 17 maja 2013 r., II UZ 20/13, LEX nr 1555546; z dnia 14 maja 2013 r., II UZ 17/13, LEX nr 1427733).

W postanowieniu z dnia 16 lutego 2017 r., II UZ 76/16 (LEX nr 2242372) Sąd Najwyższy, rozpoznając zażalenie tego samego płatnika składek w tożsamym stanie faktycznym i prawnym, zajął stanowisko, że dopuszczalność skargi kasacyjnej w sprawie, ograniczonej jedynie do kwestii wymiaru składek na ubezpieczenia zdrowotne, jest - zgodnie z art. 398<sup>2</sup> zdanie pierwsze k.p.c. - uzależniona od wartości przedmiotu zaskarżenia. W uzasadnieniu tego postanowienia wywiedziono, że zaprezentowany na wstępie rozważań pogląd nie uwzględnia, iż w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych zakres rozpoznania sądu wyznacza treść decyzji organu rentowego. Powyższe stanowisko poparte jest utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, w którym przyjmuje się, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (por. postanowienia z dnia 20 stycznia 2010 r., II UZ 49/09, LEX nr 583831 i z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, OSNAPiUS 2000 nr 15, poz. 601 oraz wyroki z dnia 23 kwietnia 2010 r., II UK 309/09, LEX nr 604210 i z dnia 26 maja 2011 r., II UK 360/10, LEX nr 901610). Zaskarżone w niniejszym postępowaniu decyzje określają podstawę wymiaru i wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne poszczególnych zainteresowanych. Zgodnie z art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 1793 ze zm.), dyrektor oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia rozpatruje indywidualne sprawy z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego. Do indywidualnych spraw z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego zalicza się sprawy dotyczące objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym i

ustalenia prawa do świadczeń (ust. 1). Do spraw, o których mowa w ust. 1, nie należą sprawy z zakresu wymierzania i pobierania składek na ubezpieczenie zdrowotne, należące do właściwości organów ubezpieczeń społecznych (ust. 2). Zaskarżone w niniejszym postępowaniu decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wydane zostały w ramach kompetencji przyznanych mu właśnie na podstawie art. 109 ust. 2 powyższej ustawy i dotyczą wymiaru i poboru składek na ubezpieczenie zdrowotne, a nie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu, co do którego - w sprawach wątpliwych (gdy objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym z mocy prawa nie jest konsekwencją objęcia obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi) wypowiadać się wiążąco może Narodowy Fundusz Zdrowia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 marca 2015 r., I UK 251/14, LEX nr 1712806 i powołane tam orzecznictwo i piśmiennictwo). Nie można zatem przyjmować, że przedmiotem rozpoznania Sądu było podleganie ubezpieczeniu zdrowotnemu, skoro nie należy to do kompetencji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i, co więcej, rozstrzyganie sporu o objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym nie należy do drogi postępowania przed sądem powszechnym - sądem ubezpieczeń społecznych (art. 109 ust. 5 i 6 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych). W rezultacie dopuszczalność skargi kasacyjnej w sprawie ograniczonej jedynie do kwestii wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne, jest - zgodnie z art. 398<sup>2</sup> zdanie pierwsze k.p.c. - uzależniona od wartości przedmiotu zaskarżenia, a skoro ta w każdej z indywidualnych spraw dotyczących poszczególnych zainteresowanych nie sięga pułapu 10.000 zł, to odrzucenie skargi kasacyjnej ma oparcie w art. 398<sup>6</sup> § 2 k.p.c.

Zbieżne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 14 września 2017 r., II UZ 47/17 (niepublikowanym), którym oddalono zażalenie na postanowienie Sądu drugiej instancji odrzucające z tych samych przyczyn skargę kasacyjną tego samego wnioskodawcy.

Podzielając zaprezentowany wyżej pogląd oraz uzasadniając go argumentacją, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>14</sup> k.p.c. w związku z art. 394<sup>1</sup> § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

as

